

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

***AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI VE
TÜRKİYE'NİN YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI***

AB Tek Pazarı ve Gümrük Birliđi

- Malların, hizmetlerin, sermayenin, kişilerin serbest dolaşımı
- Gümrük Birliđi malların serbest dolaşımı-1995
- Düzenlenmiş-düzenlenmemiş alan-1997
- 1/95 sayılı OKK Madde 9-malların serbest dolaşımın doğrudan etki eden mevzuatın uyumu

Avrupa Yeşil Mutabakatı

İlk karbon-
nötr kıta
olma hedefi

2030 Sera Gazı
Emisyon
Azaltım
Hedefinin
Yükseltilmesi
(%55)

Tüm politika
enstrümanlarının
gözden
geçirilmesi

- **2050 yılında İklim-Nötr ilk kıta olma hedefi, iklim değişikliği ile mücadeleyi AB'nin en öncelikli politika alanı haline getirmiştir.** 11 Aralık 2019 tarihinde açıklanan AYM, önümüzdeki yıllarda AB'nin tüm politikalarının iklim değişikliği ekseninde şekillendirilmesini öngörmektedir.
- **AB 2050 yılına kadar sanayisinin dönüşümünü gerektiren yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini açıklamıştır.**

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

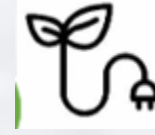
Avrupa Yeşil Mutabakatı

Sıfır
Kirlilik

İklim
Kanunu

Temiz
Enerji
Dönüşümü

Fit for
55
Paketi

Adil Dönüşüm

AVRUPA
YEŞİL
MUTABAKATI

Biyçeşitlilik
Stratejisi

Sürdürülebilir
Dönüşüm
Finansmanı

Çiftlikten
Çatala
Stratejisi

Sürdürülebilir
Akıllı Ulaşım

Sanayi
Stratejisi ve
Döngüsel
Ekonomi
Eylem Planı

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İklim Değişikliği ile Mücadele ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'na İlişkin Yapılan İç Çalışmalar

İklim Değişikliği Kapsamında

- Paris Anlaşması'nın onaylanması, 7 Ekim 2021
- 2053 net sıfır emisyon hedefinin beyan edilmesi
- İklim Şurası, 2022

Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu (YMÇG) Kapsamında

- Yeşil Mutabakat Eylem Planı
- YMÇG ve İhtisas Çalışma Grupları

AB - Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

Amaç: Karbon kaçağının önlenmesi; Avrupa üretici sektörlerinin rekabet gücünün korunması

İthalatta eşyanın karbon içeriğine göre (ton/€) karbon fiyatlandırması → ölçülmüş ve doğrulanmış sera gazı emisyonu değerlerine dayalı mali yükümlülükler

- Sağlıklı gerçek verinin sağlanamadığı durumlarda varsayılan değerler üzerinden hesaplama

SKDM Sertifikası ile «AB’de yerleşik yetkili ithalatçılar» üzerinden ithalat

- Mali ve idari yükümlülükler ithalatçının üzerinde

AB ETS’sini uygulayan veya AB ETS’si ile bağlantılı emisyon ticaret sistemi olan ülke/topraklar uygulamadan muaf

- EK-II: Norveç, İzlanda, Lihtenştayn, İsviçre; Büsingen, Heligoland, Livigno, Ceuta, Melilla

Üçüncü ülkelerde ödenmiş eşdeğer karbon ücretleri, ithalatta mali yükümlülükleri düşürecek

- Karbon ücreti: Ürünlerin üretimi aşamasında salınan sera gazları üzerinden hesaplanan ve üçüncü ülkelerde «vergi, (harç) veya emisyon ticaret sistemleri kapsamındaki emisyon tahsisatları» şeklinde ödenmiş parasal tutar.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması - Kapsam

DEMİR-ÇELİK

ALÜMİNYUM

HİDROJEN

ELEKTRİK

**Karbon kaçağı
riski yüksek
öncelikli sektörler**

ÇİMENTO

GÜBRE

DOLAYLI EMİSYONLAR

AB ETS Sektörleri
(2030)

Karbon kaçağına maruz kalma ihtimali "yüksek" olan sektörlerden ilk etapta seçili 6 sektör

Sektör ve emisyon kapsamı genişleyebilir

GİRDİLER: Aglomere demir cevherleri, ferro-alaşımlar, kaolin, vb.

İŞLENMİŞ ÜRÜNLER/KULLANICI SEKTÖRLER: vida, civata ve bağlantı elemanları, vb.

İkincil Mevzuatla Düzenlenecek Hususlar

Gömülü
Emisyonların
Ölçüm ve
Raporlama
Esasları

Emisyon
Doğrulama
Esasları

Doğrulayıcı
Kuruluşların
Yetkilendirilmesi

İthalatçıların
Yetkilendirilme
Esasları

Üçüncü
Ülkelerde
Ödenmiş
Karbon Fiyatı

Gümrük
İşlemleri

Raporlama
Rehberleri

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

DUYURU

OCAK 2023 itibariyle, SKDM metodolojisi, DG TAXUD tarafından kurulan ve ülkemizden de bir temsilcinin gözlemci olarak katıldığı Gayriresmi Uzman Grubu'nda çalışılmakta olup, henüz SKDM hesaplama yöntemi ortaya çıkmamıştır. Bu nedenle **AB'de CBAM/SKDM kapsamında verifer/doğrulayıcı veya akreditasyon yapan bir yetkili kurum/kuruluş atanmamıştır.**

Halihazırda AB'de yerleşik ETS doğrulayıcıları bulunmaktadır ancak bunlardan SKDM/CBAM kapsamında atanan olmamıştır. ETS tesis emisyonuna, CBAM ürün emisyonuna dair düzenlemeler olup, hesaplama, raporlama, doğrulama ve akreditasyonları aynı olmayacaktır. Bu aşamada **SKDM kapsamına giren ürün gruplarında doğrulayıcılar için Komisyon tarafından çıkacak nihai metin beklenmektedir.**

SKDM dışında kalan ürünler için ise AB'de yerleşik müşteriler **karbon veya çevresel ayakizi hesaplanmasını veya sürdürülebilirlik raporlarını** talep etmeye başlamışlardır. Bunlar AB mevzuatında **henüz gönüllü** olan belgelerdir. Müşterinin talep ettiği rapor/belge doğru anlaşılmalı ve bu işi yaptığını söyleyen firmaların akredite/yetkin olup olmadıkları araştırılmalıdır.

Yeni AB Sanayi Stratejisi

İklim-Nötr

Dijital

Döngüsel

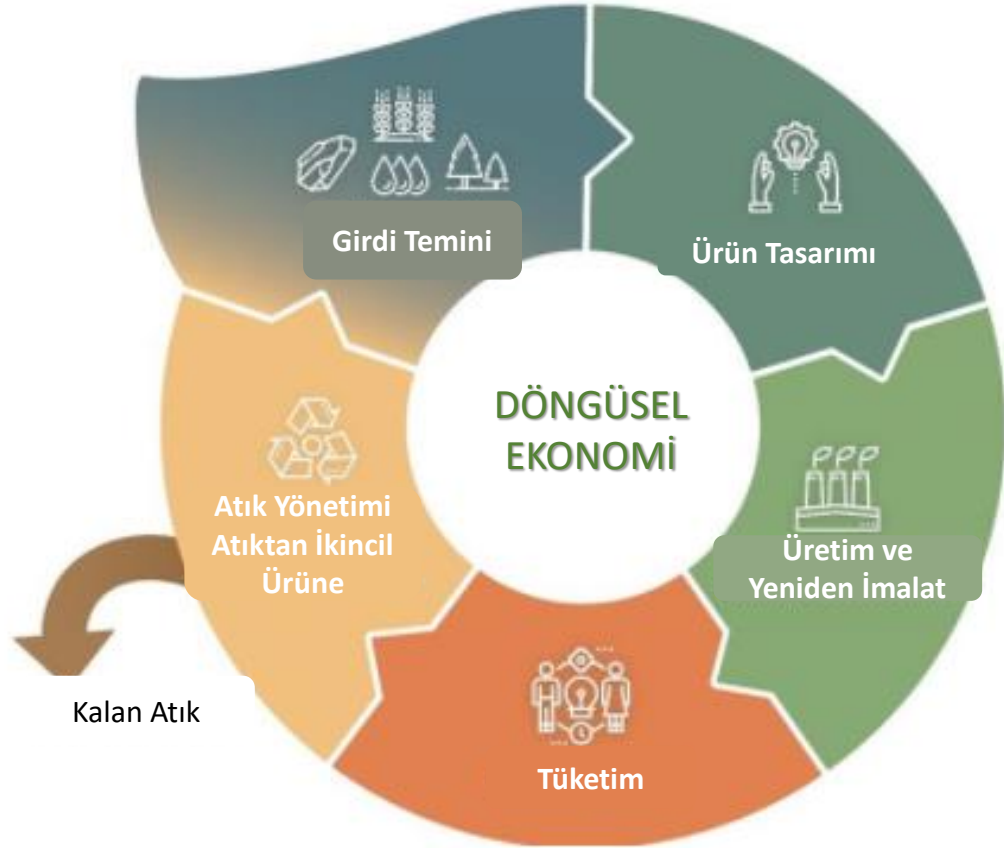
Sektörel Stratejiler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Döngüsel Ekonomi Eylem Planı

SATIN AL-KULLAN-AT

YENİDEN KULLAN-TAMİR ET-GERİ DÖNÜŞTÜR

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜN İNİSİYATİFİ

Ürünlerin Dayanıklılığının artırılması

Zorunlu Asgari
Geri
Dönüştürülmüş
Materyal
Kullanımı

Sürdürülebilir
Ürünler için
Eko-Dizayn
Yönetmeliği

DİJİTAL ÜRÜN
PASAPORTU

Sürdürülebilirliğin AB genelinde norm haline
getirilmesi için ortak kurallar

Eko-Dizayn Yönetmeliği Revizyonu

- Öncelikli sektörler: **tekstil, mobilya, yatak, lastik, deterjan, boya, mineral yağ, demir-çelik ve alüminyum**

Geri
Dönüştürülebilirliğin
Artırılması

Karbon ve Çevresel
Ayak İzinin
Azaltılması

Eko-Dizayn Çalışma Programı
2022-2024

- Akıllı telefonlar, tabletler, bilgisayarlar, güneş enerjisi ile çalışan sistemler

İklim-Nötr ve Döngüsel
Ekonomiye Uygun Ürünler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRÜN İNİSİYATİFİ- II

Dijital Ürün Pasaportu

Ürün içeriği ve yaşam döngüsüne ilişkin bilgilere dijital erişim

Satılmayan ürünlerin imhasının önlenmesi

Zorunlu yeşil kamu alımları kriterleri getirilmesi
Eko-kupon, yeşil vergilendirme gibi teşvik yöntemleri

Finansal olmayan Raporlama
Kurumsal Sürdürülebilirlik
Sosyal ve çevresel faaliyetlere ilişkin raporlama yükümlülüğü

Yeni Ekodizayn Regülasyon Taslağı:

- 30 Mart 2022 tarihinde AB Komisyonu tarafından yayınlanmıştır.
- Çevresel etkileri açısından daha sürdürülebilir ve dögüsel ürünler geliştirmek için temel gereklilikleri belirler
- Mevcut Ekodizayn Direktifi üzerine inşa edilmiştir ancak kapsamı genişletilmiştir.
- Mevcut Ekodizayn Direktifi enerjiyle ilgili ürünleri (ErP) kapsarken Yeni Ekodizayn Regülasyon Taslağı tüm fiziki malları kapsamaktadır (Gıdalar ve besinler, ilaçlar, veteriner tıbbi ürünler, canlı bitkiler, hayvanlar, mikroorganizmalar vs gibi ürünler hariç)

- **Ürünlerin dayanıklılığı ve güvenilirliği,**
- **Ürünlerin tamir edilebilirliği, yenilenebilirliği, yükseltilebilirliği (upgrade), yeniden kullanılabilirliği,**
- **Ürünlerde endişe verici bileşenlerin varlığı,**
- **Ürünlerin enerji ve kaynak kullanım etkinliği,**
- **Ürünlerdeki geri dönüştürülmüş bileşenler,**
- **Ürünlerin yeniden üretilebilme ve geri dönüştürülebilme özelliği,**
- **Ürünlerin karbon ve çevresel ayak izi,**
- **Ürünlerin atık materyal oluşturma beklentisi ve**
- **Ürünlerin çevresel etkileri açısından 'sürdürülebilirlik' özelliklerini yansıtan 'Dijital Ürün Pasaportu'**

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

- Bioçeşitlilik St.
- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı
- Kimyasallar- REACH, CLP
- Sıfır Kirlilik- Vahşi depolama, PCB, PCTs
- Atık ve Geri Dönüşüm- WSR

SANAYİ

- Sanayi St.
- Kritik Hammadde
- CIRCULAR PLASTICS ALLIANCE

DÖNGÜSEL EKONOMİ- PLASTİK STRATEJİSİ- TEKSTİL STRATEJİSİ-BATARYA MEVZUATI

- BİYOBOZUNUR, BİYOÇÖZÜNÜR, KOMPOST
- YEŞİL BEYANLAR
- MİKROPLASTİKLER-teklif
- AMBALAJ VE AMBALAJ ATIKLARI

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

YEŞİL VE DÖNGÜSEL EKONOMİ Yürütülen Çalışmalar

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

- IPA II- Türkiye'de Döngüsel Ekonomi Potansiyelinin Geliştirilmesi Projesi-2022-2025
- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı Hazırlanması
- Türkiye çevre etiketi sisteminin geliştirilmesi
- Tekstil ve deri sektörleri için temiz üretim mevzuatı çalışmaları
- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Direktifi'nin (EKÖK) ulusal mevzuata kazandırılması
- Atık İşleme Tesislerinin Değerlendirilmesi projesi
- Ulusal Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Eylem Planı- 2024
- Kimyasallar mevzuatı

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Ulusal Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (YDD) Veri Tabanının geliştirilmesi
Batarya, yapı malzemeleri gibi yeni AB mevzuatlarına uyum çalışmaları

Yeşil Mutabakat Eylem Planı & Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

16 Temmuz 2021

- ❖ Çalışma Grubu'nca yürütülecek çalışmalarla ilgili bir yol haritası oluşturulması hedeflenmiş ve tüm Bakanlıklarımızın ortak mutabakatı ile bir eylem planı hazırlanmış olup Yeşil Mutabakat Eylem Planı 16 Temmuz 2021 tarihinde yayınlanmıştır.
- ❖ **Eylem Planı**, AYM kapsamında ülkemizi etkileyecek 8 ana başlık ve bilinçlendirmeye yönelik faaliyetleri içeren bir başlık olmak üzere **9 ana başlıkta tüm Bakanlıklarımız tarafından uygun görülen 81 eylemi** içermektedir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu- Bakan Yardımcıları Düzeyinde

Kamu

Sivil
toplum

Özel
sektör

Akademi

Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu

2021/15 Sayılı
CB Genelgesi

- Ticaret Bakanlığı
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- Dışişleri Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Milli Eğitim Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Tarım ve Orman Bakanlığı
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Yeşil Mutabakat Eylem
Planı

AB Nezdinde yürütülen
çalışmalar

Yeşil Mutabakat Eylem Planı İhtisas Çalışma Grupları

YEŞİL MUTABAKAT EYLEM PLANI İHTİSAS ÇALIŞMA GRUPLARI	
İhtisas Çalışma Grubu	İÇG Koordinatörü Kurum
1. AB SKDM İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı
2. Ulusal Karbon Fiyatlandırma İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
3. Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
4. Teknolojik Dönüşüm/Gelişim İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
5. Sürdürülebilir Nihai Tüketim İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı
6. Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Eylem Planı İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
7. Sıfır Kirlilik Eylemi İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
8. Çelik Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
9. Alüminyum Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
10. Çimento Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
11. İnşaat Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı
12. Tekstil ve Konfeksiyon Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı
13. Yeşil Finansman İhtisas Çalışma Grubu	Hazine ve Maliye Bakanlığı
14. AB Projelerinin Finansmanı İhtisas Çalışma Grubu	Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı
15. Temiz Enerji İhtisas Çalışma Grubu	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
16. Sürdürülebilir Tarım İhtisas Çalışma Grubu	Tarım ve Orman Bakanlığı
17. Sürdürülebilir Akıllı Hareketlilik İhtisas Çalışma Grubu	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
18. Adil Geçiş Politikaları İhtisas Çalışma Grubu	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
19. Eğitim-Öğretimde Yeşil Dönüşüm İhtisas Çalışma Grubu	Milli Eğitim Bakanlığı
20. Sürdürülebilir Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuat Uyumu İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

Teşekkürler

Gülizar Yavaş-Daire Başkanı
Uluslararası Anlaşmalar ve AB Genel Müdürlüğü
AB Tek Pazar ve Yeşil Mutabakatı Dairesi
abtekpazar@ticaret.gov.tr
